

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۶ / ۳ / ۱۳۸۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در خرداد ماه سال ۱۳۸۸	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- گنبد لخت و آجری گله به گله سوراخ هایی برای گفتنها داشت.</p> <p>۲- ملت عشق از همه دین ها جداست.</p> <p>۳- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار</p> <p>۴- هوا گرگ و میش بود.</p> <p>۵- پراگنده گشتند زآوردگاه / غمی گشته اسپان و مردان تباہ</p> <p>۶- نسوزد جان من یک باره در تاب / که امیدت زندگه که بر او آب</p> <p>۷- دست درگش کرد با آتش به هم / خویشتن گم کرد با او خوش به هم</p> <p>۸- نگویم که مرا سخت دربیاست نیست اما چون قانعم، وزر و وبال این چه به کار آید؟</p> <p>۹- الطاف الوهیت به سر مالیکه فرو می گفت: « معذوری که شما را سرو کار با عشق نبوده است.»</p> <p>۱۰- در وقت فراغ موافقت اولی تر، و الا طاعنان مجال وقیعت یابند.</p> <p>۱۱- واصفان حلیه ی جمالش در بحر مکاشفت مستغرق شده بودند.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- استناد صورت تکر تمثالی از شمایل ما بسازه.</p> <p>۲- یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار.</p> <p>۳- هم خطواتش متقارب به هم.</p> <p>۴- آن جا به رعم باد صبا می فرستمت.</p> <p>۵- نوروز در چشم مغان عزیز بوده است.</p> <p>۶- خسوف های کزخیم شکوهش را به ستیز بر می خیزند.</p> <p>۷- آوای خوش هزار تقدیم تو باد.</p> <p>۸- اختلاف صیادان آن جا متواتر.</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۱- کدام یک از ویژگی های نثر بییهقی در عبارت زیر مشهود است؟</p> <p>« رقعتی نشست به امیر و مرا داد. بپردم و راه یافتم و امیر بخواند و گفت « نیک آمد.» »</p> <p>۲- با توجه به عبارت « آنس مردانه در کنار خورشید فروزان حق، در خون پاک خویش غوطه زد و خورشیدی نو ساخت » منظور از « خورشید فروزان حق » چیست؟</p> <p>۳- در بیت « چشم بگشا به گلستان و بین / جلوه ی آب صاف در گل و خار» به کدام اصل عرفاتی اشاره شده است؟</p> <p>الف) وحدت وجود ب) فنا فی الله ج) حفظ اسرار د) تقابل عقل و عشق</p> <p>۴- نویسنده در عبارت « شاهین تیزبال افق ها بودم. زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.» وضعیت خود را چگونه شرح داده است؟</p> <p>۵- در بیت: «بترس از جهاندار بزدان پاک/ خرد رامکن بادل اندر مفاک» رستم چه توصیه ای به اسفندیاری کند؟</p> <p>۶- با توجه به عبارت « ابلیس یک باری گرد آدم طواف می کرد و اعورانه بدو در می نگریست » چرا نویسنده ابلیس را « اعور » می داند؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳) رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی		ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۳ / ۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در خرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره	
۴	<p>(ت) دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- وجود انسانی با توانایی های جسمی و روحی برجسته، بیانگر کدام یک از زمینه های حماسه است؟ (الف) ملی (ب) خرق عادت (ج) داستانی (د) قهرمانی</p> <p>۲- درون مایه ی داستان «گاو» و زاویه ی دید داستان «هدیه ی سال نو» چگونه است؟</p> <p>۳- طریقت عرفان با ظهور ..... در آغاز قرن ..... موضوع عمده ی شعر شاعران شد.</p> <p>۴- در عبارت «شب، دوصف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پرکشید» قسمت مشخص شده استعاره از چیست؟</p> <p>۵- در بیت «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق / بیاکه یاد تو آرامشی است طوفانی» کدام آرایه یافت نمی شود؟ (الف) تضاد (ب) ایهام تناسب (ج) پارادوکس (د) مراعات نظیر</p> <p>۶- آثار زیر از چه کسانی است؟ (الف) از آسمان سبز (ب) سفر سوختن (ج) چفته</p> <p>۷- نثر کتاب «کلیله و دمنه» جزو نثر ..... محسوب می شود.</p> <p>۸- فصاید ناصر خسرو در حوزه ی کدام نوع ادبی قرار می گیرد؟ (الف) نمایشی (ب) حماسی (ج) غنایی (د) تعلیمی</p>	۰/۲۵	۰/۵
۵	<p>(ث) درک مطلب (۴ نمره)</p> <p>۱- کدام گزینه با آیه ی «لَعْمَرُکَ اَنْهَمُ لَقِی سَکَرَتَهُمْ یَعْمَهُونَ» ارتباط معنایی دارد؟ (الف) ایزد که رقیب جان خرد کرد نام تو ردیف نام خود کرد (ب) خورده ست خدا ز روی تعظیم سوگند به روی همچو ماهت</p> <p>۲- باتوجه به عبارت «بوسه ی زونی لاف زدی که «فلان را من فروگرفتم» قسمت مشخص شده به چه معناست؟</p> <p>۳- در عبارت «خدا/ نه برای خورشید/ و نه برای زمین / بلکه برای گل هایی که برایمان می فرستد / چشم به راه پاسخ است.» کل نماد چیست؟</p> <p>۴- کدام گزینه مفهوم بیت «ای مرغ سحر عشق ز پروانه پیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» را بیان می کند؟ (الف) بیان عشق و شیدایی (ب) پاک باختگی و بی ادعایی (ج) اتحاد و همیاری</p> <p>۵- مصراع «لعل را گر مهر نبود باک نیست» به چه مفهومی اشاره می کند؟</p> <p>۶- بیت «نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت / به غمزه مسئله آموز صد مدرّس شد.» به کدام ویژگی پیامبر اسلام (ص) اشاره می کند؟</p> <p>۷- با توجه به مصراع «هر که شدت حلقه ی در، زود برد حقه ی زر» (الف) «حقه ی زر» استعاره از چیست؟ (ب) مفهوم کنایی «حلقه ی در شدن» را بنویسید.</p> <p>۸- در بیت «مردی تذرو کشته را پرواز داده / اسلام را در خامشی آواز داده» (الف) به اعجاز کدام پیامبر بزرگ الهی اشاره شده است؟ (ب) منظور از «تذرو کشته» چیست؟</p>	۰/۵	۰/۵
۶	<p>(ج) حفظ شعر (۲ نمره)</p> <p>۱- دل در این بیرزن عشوه گر ..... میند/ کاین ..... است که در عقد بسی داماد است.</p> <p>۲- بی وفا ..... من، می کند به کار من / خنده های زیر لب، ..... پنهانی.</p> <p>۳- سعدی به روزگاران مهتری نشسته بر دل / .....</p> <p>۴- ..... / و اندر آن ظلمت شب آب جیاتم دادند.</p>	۰/۵	۰/۵
	«موفق باشید»	جمع نمره	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۳ / ۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>۱- گنبد لخت آجری، جابه جا سوراخ هایی برای کفتر ها داشت.</p> <p>۲- عقیده و مذهب عشق از همه ی دین ها جداست.</p> <p>۳- اطاعت از حکم رهبر واجب است.</p> <p>۴- صبح بسیار زود که تاریکی و روشنی در هم می آمیزد، بود.</p> <p>۵- (دو جنگجو) از میدان جنگ خارج شدند در حالی که اسبهای آنها خسته و خود زخمی شده بودند.</p> <p>۶- جان من ناگهان در حرارت عشق نمی سوزد زیرا امید به وصال تو مرا زنده نگه می دارد.</p> <p>۷- آتش را در آغوش کشید و با سرمستی و خشنودی در آن محو شد.</p> <p>۸- نمی گویم که به آن ها نیاز ندارم اما چون قانع هستم، چرا گناه و عذاب این را بپذیرم.</p> <p>۹- الطاف الهی به باطن و قلب فرشتگان چنین ندا می داد که: «عذر شما پذیرفته است زیرا ارتباط شما با عشق نبوده است.» (شما عشق را درک نمی کنید.)</p> <p>۱۰- هنگام آسایش همراهی سزاوارتر است و گرنه سرزنش کنندگان فرصت بدگویی پیدا می کنند.</p> <p>۱۱- ستاینندگان زیور زیبایی خداوند در دریای (کشف) حقایق الهی غرق شده بودند. (نظر همکاران گرامی صائب است.)</p>	۰/۲۵	۰/۲۵
۲	<p>ب) لغت (۲ نمره) هر مورد (۰/۲۵)</p> <p>۱- چهره، صورت</p> <p>۲- صاحبان خرد، خردمندان</p> <p>۳- گام ها، قدم ها</p> <p>۴- خلاف میل، کراهت، خلاف میل کسی عمل نمودن</p> <p>۵- پیشوایان روحانی زرتشتی</p> <p>۶- کژ رفتار، بد رفتار</p> <p>۷- بلبل، عندلیب</p> <p>۸- رفت و آمد</p>	۲	
۳	<p>پ) خود آزمایی (۳ نمره) هر مورد (۰/۵)</p> <p>۱- ایجاز (جملات کوتاه)</p> <p>۲- امام حسین (ع)</p> <p>۳- الف</p> <p>۴- این که: از توانایی و قدرت به ضعف و ناتوانی رسیده است.</p> <p>۵- خلاف عقل و احساس عمل نکند یا عقل و احساس خود را تباه (نابود) نسازد.</p> <p>۶- زیرا ابلیس انسان را تنها از یک بعد (بعد جسمانی) می نگریست. (حقیقت و عظمت روحی او را نادیده می گرفت)</p>	۳	
	« ادامه در صفحه ی دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۳ / ۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد خرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۴	(ت) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- گزینه ی (د) (۰/۲۵) ۲- درون مایه داستان گاو: از خود بیگانگی انسان تحت تأثیر فقر - زاویه ی دید داستان هدیه ی سال نو: سوم شخص (دانای کل) (۰/۵) ۳- سنایی - ششم (۰/۵) ۴- استعاره از چشم (۰/۲۵) ۵- گزینه ی الف (۰/۲۵) ۶- از آسمان سبز (سلمان هراتی) سفر سوختن (فاطمه راکعی) چفته (سیلویا تانزدوارنر) (۰/۷۵) ۷- مسجع (فتی) (۰/۲۵) ۸- گزینه ی (د) (۰/۲۵)	۳	
۵	(ث) درک مطلب (۴ نمره) ۱- گزینه (ب) (۰/۵) ۲- از کار برکنار کردن، عزل کردن (۰/۵) ۳- گل نماد عشق و محبت (۰/۵) ۴- گزینه ی (ب) (۰/۵) ۵- لعل به ذات خود ارزشمند است. ارزش هر چیز به ذات آن است (۰/۵) ۶- امی بودن پیامبر اسلام (ص) (پیامبر سواد خواندن و نوشتن نداشتند) (۰/۵) ۷- الف) معرفت الهی یا گنج الهی (۰/۲۵) ب) متوسل شدن، پناه بردن (۰/۲۵) ۸- الف) حضرت ابراهیم (ع) (۰/۲۵) ب) اسلام (۰/۲۵)	۴	
۶	(ج) حفظ شعر (۲ نمره) ۱- دهر - عروسی (۰/۵) ۲- نگار - عشوه های (۰/۵) ۳- بیرون نمی توان کرد (۰/۲۵) الّا به روزگاران (۰/۲۵) ۴- دوش وقت سحر (۰/۲۵) از غصه نجاتم دادند (۰/۲۵)	۲	
	« خسته نباشید »	جمع نمره	۲۰